

10 OCAK 2026

KOSOVA TÜRKİYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSOVARO TURKE
KOSOVO TÜRKİYE CHAMBER OF COMMERCE

KOSOVA EKONOMİSİ'NİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ Ç1-Ç2-Ç3 2025

T: +383 38 606 566
W: www.kt-to.org
E-mail: info@kt-to.org
A: Imzot Nike Prela
No.42, Ulpianë,
Prishtinë-KOSOVO

Bu rapordaki değerlendirme, farklı kurumlardan elde edilen verilere dayanmaktadır.

Kaynak: ASK (Kosova İstatistik Ajansı), BQK (Kosova Merkez Bankası), ATK (Kosova Vergi İdaresi), MFPT (Maliye, Çalışma ve Transferler Bakanlığı) ve WB (Dünya Bankası).

KOSOVA TÜRKİYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSVARO TURKE
KOSOVO TÜRKİYE CHAMBER OF COMMERCE

ÖZET

2025 yılı boyunca Euro Bölgesi ekonomisi, çeyrekler arasında dalgalanmalarla birlikte ılımlı bir seyir izledi. İlk çeyrekte %0,6 oranında büyüme kaydedilirken, ikinci çeyrekte büyüme belirgin şekilde yavaşlayarak %0,1'e geriledi; üçüncü çeyrekte ise esas olarak yatırımların desteğiyle yıllık bazda %1,4'e yükseldi. Yıl genelinde enflasyon, Avrupa Merkez Bankası'nın orta vadeli hedefi civarında kalarak ilk çeyrekte %2,3'ten ikinci çeyrekte %2,0'a ve üçüncü çeyrekte yaklaşık %2,1'e geriledi; bu gelişmede hizmetler, enerji ve diğer fiyat bileşenlerinin farklı etkileri rol oynadı. Faiz oranları değişmeden kalırken, Avrupa Merkez Bankası 2025 yılı için yaklaşık %1,2 düzeyinde ekonomik büyüme öngörmektedir.

Batı Balkanlar'da ise ekonomiler, Euro Bölgesi'ne kıyasla daha yüksek bir büyüme temposunu korudu. İlk çeyrekte ortalama büyüme yaklaşık %2,7 olurken, Uluslararası Para Fonu 2025 yılı için özel tüketim, yatırımlar ve kamu harcamalarının desteğiyle yaklaşık %3,4 oranında büyüme öngörmektedir. Üçüncü çeyrekte ortalama büyüme yaklaşık %3,1'e ulaşarak bölgenin görece dayanıklılığını yansıttı. Bölgedeki enflasyon, özellikle gıda ve enerji fiyatlarındaki artışın etkisiyle Euro Bölgesi'nden daha yüksek seyrederek ilk çeyrekte yaklaşık %3,3'ten ikinci çeyrekte %3,7'ye yükseldi. Bununla birlikte, her iki bölgenin ekonomik görünümü; jeopolitik gerilimler, Euro Bölgesi'ndeki belirsizlikler, ticaret engelleri ve bölge içindeki siyasi faktörler dahil olmak üzere iç ve dış risklere açık olmaya devam etmektedir ve bu unsurlar gelecekteki büyüme hızını etkileyebilir.

2025 yılı boyunca Kosova ekonomisi, çeyrekler arasında farklılıklar gösteren ve genel olarak önceki yıla kıyasla daha yavaş bir büyüme temposuna işaret eden ılımlı bir büyüme sergiledi.

İlk çeyrekte ekonomik büyüme %3,6'ya ulaşarak 2024'ün aynı dönemindeki %5,6'lık büyümenin altında kaldı; bu durum başlıca olarak tüketim artışının yavaşlaması, mal ihracatındaki düşüş ve ithalattaki artıştan kaynaklandı. Bununla birlikte, yatırımlar ve özellikle seyahat hizmetleri başta olmak üzere hizmet ihracatı, ekonomik faaliyetin desteklenmesine olumlu katkı sağlamıştır. İkinci çeyrekte ekonomik büyüme %4,6'ya hızlanmış; bu artış esas olarak kamu tüketimi ve yatırımlardaki yükselişten kaynaklanırken, mal ticaretindeki olumsuz gelişmeler ve ithalatın artışı nedeniyle net ihracatın etkisi negatif kalmaya devam etmiştir.

Özel tüketim daha yavaş bir tempoda artmış; bu durum daha sınırlı finansman kaynakları ve daha yüksek enflasyon seviyesinin etkisiyle şekillenmiştir. Buna karşın, havaleler ve kamu yatırımları önemli destekleyici unsurlar olmayı sürdürmüştür. Sektörel açıdan inşaat, ticaret ve finansal hizmetler pozitif katkı sağlarken, elektrik enerjisi sektörü negatif yönde etki etmiştir. Üçüncü çeyrekte Kosova ekonomisi %3,1 oranında daha ılımlı bir büyüme kaydederek bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yavaşlamayı yansıtmıştır. Büyüme esas olarak iç talep, özellikle özel tüketim ve yatırımlar tarafından desteklenirken, kamu tüketimi negatif katkı yapmıştır. Mal ihracatı düşüş eğilimini sürdürürken, hizmet ihracatı hafif bir artış göstermiş; aynı dönemde mal ithalatındaki belirgin artış ticaret dengesinin bozulmasına yol açmıştır. Sektörel bakış açısından inşaat ve sanayi ekonomik büyümeye temel katkıyı sağlarken, enerji sektörü negatif etkisini sürdürmüştür. Ekonomik faaliyetteki görece yavaşlamaya rağmen, yeni işletme kayıtlarında kayda değer bir artış gözlenmiş olup bu durum ülkedeki girişimcilik faaliyetinin istikrarlı seyrettiğine işaret etmektedir.

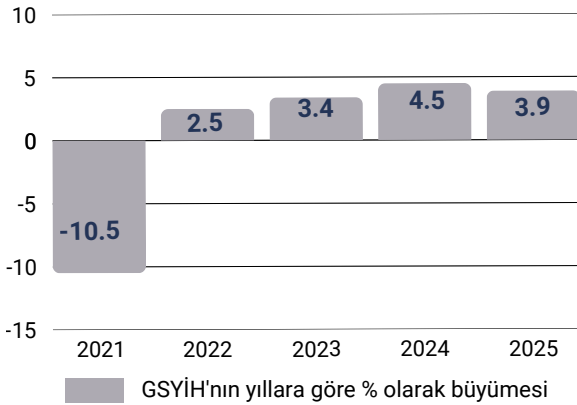
KOSOVA TÜRKİYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSOVARO TURKE
KOSOVO TÜRKİYE CHAMBER OF COMMERCE

Genel olarak, Kosova Merkez Bankası 2025 yılı için ekonomik büyümenin yaklaşık %3,9 seviyesinde gerçekleşmesini öngörmekte; bu büyümenin tüketim, yatırımlar ve hizmet ihracatı tarafından desteklenmesi, ithalatın ise negatif etki yaratmaya devam etmesi beklenmektedir. Ekonomik görünüm genel olarak olumlu kalmakla birlikte, Euro Bölgesi ekonomisinin seyri, fiyat dalgalanmaları ve jeopolitik belirsizlikler dahil olmak üzere dış gelişmelere karşı hassasiyetini sürdürmektedir. Bununla birlikte, iç talebin dayanıklılığı, havale düzeyi ve yatırımların dinamizminin kısa vadede ekonomik büyümeyi desteklemeye devam etmesi beklenmektedir.

EKONOMİK BÜYÜME

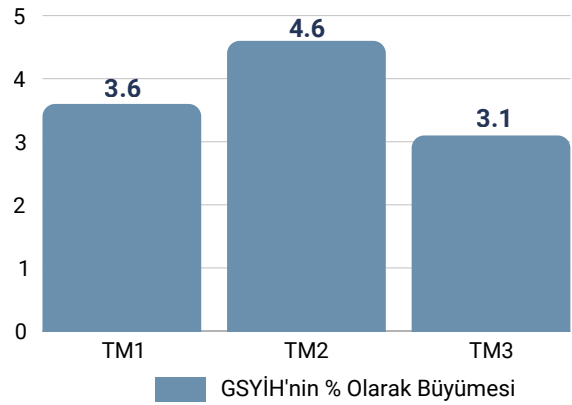
Kosova ekonomisi 2025 yılı boyunca ılımlı bir büyüme kaydetmiş ve makroekonomik koşullarda iyileşme göstermiştir. Kosova İstatistik Ajansı'nın (ASK) değerlendirmelerine göre, reel GSYH Eylül 2025'e kadar %3,7 oranında artmış; bu artış tüketim ve yatırımlardaki yükselişle desteklenirken, ithalat ekonomik faaliyet üzerinde negatif etki yaratmıştır. Kosova Merkez Bankası'nın (BQK) tahminlerine göre ise ekonomi 2025 yılının tamamında %3,9 oranında büyümüş olup, başlıca katkırı tüketim, yatırımlar ile mal ve hizmet ihracatı sağlamıştır. Buna karşılık, mal ve hizmet ithalatı GSYH büyümesi üzerinde yüksek düzeyde negatif etki oluşturmuştur.

GSYİH – YILLARA GÖRE REEL BÜYÜME ORANI

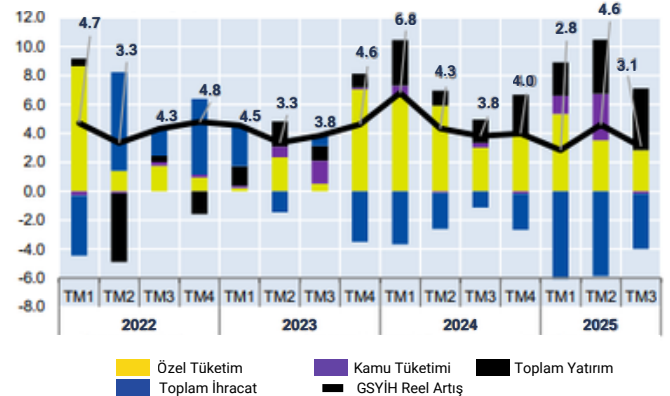
2025 yılının üçüncü çeyreğinde (aynı zamanda verilerin yayımlandığı son çeyrek), Kosova ekonomisi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla büyüme hızında yavaşlama kaydetmiştir. Kosova İstatistik Ajansı'nın verilerine göre, reel GSYİH büyümesi 2024'ün üçüncü çeyreğindeki %3,8 seviyesinden 2025'in üçüncü çeyreğinde %3,1'e gerilemiştir. Özel tüketim, daha yavaş bir tempoda da olsa ekonomik büyümeye pozitif katkı sağlamaya devam etmiştir. 2025 yılının üçüncü çeyreğinde özel tüketim %4,2 oranında artmış; bu oran 2024'ün aynı dönemindeki %4,4'lük artışın biraz altında kalmıştır.

GSYİH – REEL BÜYÜME ORANI

Bu yavaşlama başlıca olarak tüketici kredilerindeki düşüş ve söz konusu dönemde %4,5 seviyesine ulaşan enflasyonun artmasıyla ilişkilidir; bu durum tüketicilerin satın alma gücü üzerinde olumsuz etki yaratmıştır. Bununla birlikte, özel tüketim havalelerdeki artış ve çalışanlara yapılan ödemelerin yükselmesi sayesinde desteklenmiştir. Buna karşılık, kamu tüketimi 2025'in üçüncü çeyreğinde %1,7 oranında azalarak 2024'ün aynı dönemindeki %3,0'lık artışın tersine dönmüş ve toplam tüketim üzerinde negatif etki oluşturmuştur.

GSYİH BÜYÜMESİNE KATKI SAĞLAYAN BAŞLICA UNSURLAR

KOSOVA TÜRKİYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSOVARO TURKE
KOSOVO TÜRKİYE CHAMBER OF COMMERCE

Mal ihracatı yıllık bazda %6,8 oranında azalmış; bu durum 2024'ün üçüncü çeyreğindeki %7,1'lik artışla karşılaştırıldığında belirgin bir düşüşe işaret etmektedir. Bu gerileme başlıca olarak baz metaller ve mineral ürünler, elektrik enerjisi dâhil olmak üzere, sektörlerdeki zayıf performanstan kaynaklanmış; hem yurt içi üretim kısıtlarını hem de dış talepteki zayıflığı yansıtmıştır. Buna karşılık, hizmet ihracatı %4,0 oranında artmış, ancak bu artış 2024'ün üçüncü çeyreğindeki %8,1'lik büyümenin altında kalmıştır.

Öte yandan, mal ithalatı %11,9 oranında güçlü bir artış göstermiş; bu oran 2024'ün üçüncü çeyreğindeki %6,8'lik artışın neredeyse iki katına ulaşmıştır. Bu gelişme, 2025 yılının ilk yarısına kıyasla bir miktar yavaşlama görülmesine rağmen, iç talepteki artışı yansıtmaktadır. Hizmet ithalatı ise %5,1 oranında azalarak 2024'ün üçüncü çeyreğindeki %12,4'lük artışın tersine dönmüştür. Taşımacılık ve seyahat hizmetleri istikrarlı büyümesini sürdürse de, diğer hizmet kalemleri bu bileşenin reel büyümesinin düşmesine yol açmıştır.

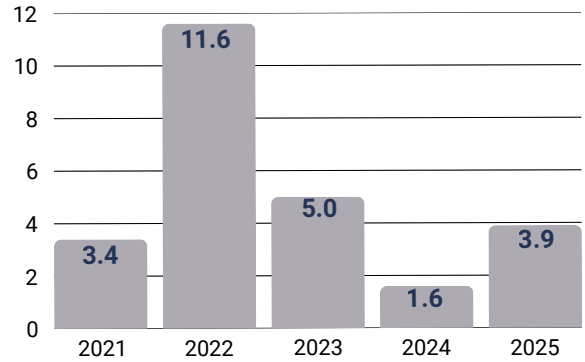
2025 yılının üçüncü çeyreğinde ekonomik faaliyet esas olarak inşaat ve sanayi sektörleri tarafından desteklenmiş; bu sektörler GSYH büyümesine en yüksek katkıyı sağlamıştır. Bu gelişme, inşaat sektöründeki belirgin yıllık artışı ve iç talebin etkisiyle imalat sanayi, ticaret ile finans ve sigorta hizmetlerindeki genişlemeyi yansıtmaktadır. Tarım sektörü de ekonomik büyümeye pozitif katkı sunmuştur. Buna karşılık, elektrik enerjisi arzı sektörü üretimdeki düşüş nedeniyle ekonomik faaliyet üzerinde negatif etki yaratmaya devam etmiştir.

Ekonomik faaliyetteki yavaşlamaya rağmen, işletme kayıtlarında kayda değer bir artış gözlenmiştir. 2025'in üçüncü çeyreğinde 3.437 yeni işletme kurulmuş olup bu sayı 2024'ün aynı dönemine göre %16,4 daha fazladır. Bu dönemde en büyük etkiye sahip sektörler ticaret, imalat, konaklama ve profesyonel faaliyetler olmuştur. Aynı zamanda, kapanan işletme sayısı 278 olarak gerçekleşmiş ve bu rakam geçen yılın aynı dönemine kıyasla %27,9 daha düşüktür.

ENFLASYON SEVİYESİ

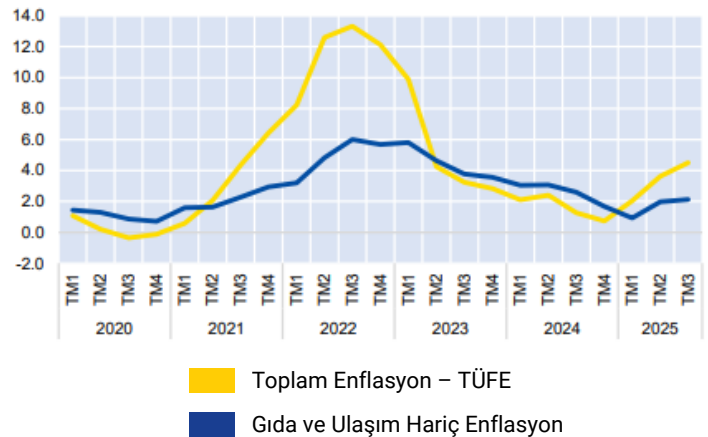
2025 yılının üçüncü çeyreğinde enflasyon, bir önceki çeyrekteki %3,7 ve ilk çeyrekteki %2,0 seviyelerinden %4,5'e yükselerek hız kazanmıştır. Bu artış başlıca olarak gıda, elektrik enerjisi ve hizmet fiyatlarındaki yükselişten kaynaklanmıştır. Hizmet fiyatlarındaki artışın etkisiyle çekirdek enflasyonda da yukarı yönlü bir seyir gözlenmiştir. Öte yandan, Kosova İstatistik Ajansı'ndan (ASK) elde edilen verilere göre 2025 yılı boyunca ortalama yıllık enflasyon oranı %3,9 olarak gerçekleşmiştir.

YILLIK ENFLASYON, %

İthalat fiyat endeksinde göre, hayvansal ve bitkisel ürünlerin fiyatları sırasıyla %8,0 ve %2,4 oranında artmıştır. Yurt içi piyasada ise en belirgin artışlar meyve (%13,9), et (%12,4), sebze (%8,7), yemeklik yağlar (%8,4) ve süt ürünleri (%7,8) fiyatlarında kaydedilmiştir. Gıda fiyatlarındaki artışa ayrıca tarım sektöründe üretim maliyetlerinin %2,4 oranında yükselmesi de katkı sağlamıştır.

ÇEKİRDEK ENFLASYON VE TÜFE, %

KOSOVA TÜRKİYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSOVARO TURKE
KOSOVO TÜRKİYE CHAMBER OF
COMMERCE

Öte yandan, akaryakıt fiyatları yıllık bazda %4,2 oranında düşüş kaydetmiştir. Bununla birlikte, çeyreklik bazda fiyatlar %1,9 oranında artarak uluslararası piyasalardaki gelişmeleri yansıtmıştır. Elektrik enerjisi fiyatları ise 2025 yılında tarifelerdeki artışın etkisiyle yıllık bazda %17,0 oranında yükselmiştir. Diğer yakıt türlerinin fiyatları yıllık bazda düşmeye devam etmiş, ancak sonbahar sezonuna yaklaşılmaması nedeniyle düşüş hızı %-3,2'ye gerilemiştir (bir önceki çeyrekte %-4,7).

Artan enflasyonist baskılar çekirdek enflasyona da yansımış ve 2025'in üçüncü çeyreğinde %2,1 olarak gerçekleşmiştir. Gıda fiyatları bu endekse dâhil edilmemesine rağmen, etkisi özellikle gastronomi hizmetlerindeki fiyat artışları üzerinden hissedilmiş ve bu kalem çekirdek enflasyonun başlıca belirleyicisi olmuştur. Çekirdek enflasyondaki yükseliş ayrıca ulaştırma, sağlık, rekreasyon ve kültür, eğitim ile iletişim hizmetlerindeki fiyat artışlarını da yansıtmaktadır. Buna karşılık, giyim, mobilya, konut ile diğer mal ve hizmet fiyatlarındaki daha yavaş artış çekirdek enflasyonu sınırlayıcı yönde etki etmiştir.

2025 yılında enflasyonist baskıların kaynağı, dış ve iç faktörlerin birleşimini yansıtmaktadır. Gıda ve enerji fiyatları enflasyonun başlıca itici güçleri olurken, ithalata olan bağımlılık uluslararası piyasalardaki fiyat artışlarının ithal enflasyon yoluyla yurt içine yansımaya neden olmuştur. Üretici fiyat endeksi 2025'in üçüncü çeyreğinde yıllık bazda %5,5 oranında artmıştır. Bu artışta elektrik enerjisi üretim fiyatlarının %20,8, gıda ürünleri imalatının %3,1, metalik olmayan mineral ürünler üretiminin %0,4 ve mobilya üretiminin %7,8 oranındaki yükselişleri belirleyici olmuştur. Buna karşılık, madencilik, metal üretimi, kauçuk ve plastik ile içecek üretimi sektörlerinde fiyat düşüşleri gözlenmiştir. Kasım ayına kadar yıllık enflasyon artışı %3,7'ye ulaşmıştır. Kosova Merkez Bankası'nın (BQK) tahminlerine göre, 2025 yılının ortalama enflasyon oranının yaklaşık %3,8 seviyesinde kapanması, 2026 yılında ise %3,4'e gerileyerek yavaşlaması beklenmektedir.

Bu yavaşlamanın, uluslararası piyasalarda temel emtia fiyatlarında öngörülen düşüş ve baz etkisi tarafından destekleneceği bekleniyor. Bu projeksiyona yönelik başlıca riskler; jeopolitik gerilimlerin ve iklim koşullarının tırmanması durumunda gıda ve enerji arzına yönelik olası şoklar ile elektrik tarifelerindeki artışın yerel mal ve hizmet fiyatları üzerindeki enflasyonist baskıları genişletme ihtimaliyle ilişkilidir. Bu bağlamda, fiyat istikrarı aynı zamanda iç talebin seyri ile maliye ve para politikalarının önümüzdeki dönemdeki yönelimine bağlı olacaktır. Bununla birlikte, enflasyon beklentileri genel olarak çıpılanmış kalmaya devam etmekte olup orta vadede daha istikrarlı seviyelere kademeli bir dönüşe işaret etmektedir.

İSTİHDAM VE ÜCRET SEVİYESİ

2025 yılına ilişkin verilere göre, Kosova'daki iş gücü piyasası zorluklar barındırmaya devam etmektedir. İşsizlik oranının 2024 yılı sonu itibarıyla yaklaşık %10,8 düzeyinde olduğu hesaplanmakta olup bu seviye, 2025 yılı beklentileri için referans noktası olarak kullanılmaktadır. Bu oran, son on yılın tarihsel işsizlik seviyelerine kıyasla yaklaşık bir puan daha düşüktür. Ülkedeki istihdam oranı 2024 yılında yaklaşık %38,6 olarak gerçekleşmiş ve bu durum iş gücü piyasasındaki zorlukları ile iş gücüne katılımın görece düşük seviyesini yansıtmıştır. 2024 yılı sonunda toplam istihdam yaklaşık 414.493 kişi olup, bu yapıda ticaret, inşaat ve diğer hizmet sektörleri belirleyici ağırlığa sahiptir. Makroekonomik projeksiyonlar ve istatistiksel tahmin modellerine göre işsizlik oranının 2025 yılı sonunda yaklaşık %10,5 seviyesinde gerçekleşmesi ve bu düzeylerde istikrar kazanması beklenmektedir. Söz konusu eğilimler, iş gücü piyasasının göç, iş gücü yapısı ve özel sektörün yeni istihdam yaratma konusundaki zorluklarından etkilendiğini göstermektedir. Bu bağlamda, aktif iş gücü politikalarının güçlendirilmesi ve özel sektör yatırımlarının teşvik edilmesi istihdam artışını destekleyebilecek temel unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

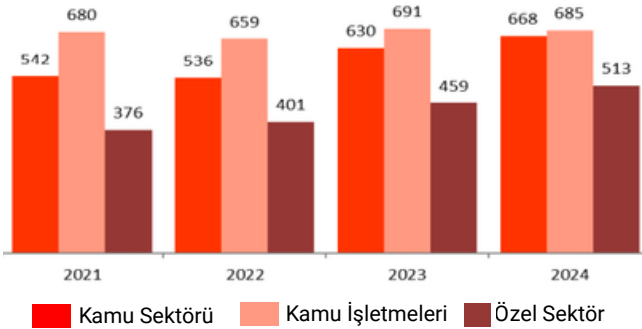

KOSOVA TÜRKİYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSOVARO TURKE
KOSOVO TÜRKİYE CHAMBER OF
COMMERCE

Resmi istatistiksel verilere göre, Kosova'da 2024 yılında ortalama brüt ücret aylık yaklaşık 639 Euro, ortalama net ücret ise aylık yaklaşık 552 Euro düzeyine ulaşmıştır. Bu göstergeler, bugüne kadar kaydedilen en yüksek tarihsel ortalama ücret seviyesini temsil etmekte olup 2025 yılı için referans niteliği taşımaktadır.

Ücret eğilimleri, son yıllarda kademeli bir artışa işaret etmekte; artış hızının kamu sektöründe özel sektöre kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir. Kosova'da asgari ücretteki artış, düşük gelirli çalışanların kazanç düzeyini etkileyerek hanehalkı satın alma gücü ve tüketim eğilimleri üzerinde belirleyici rol oynamıştır. Bu durum aynı zamanda istihdam dinamikleri ve iş gücü piyasasına katılım ile de yakından ilişkilidir.

SEKTÖRLERE GÖRE ORTALAMA NET ÜCRET DÜZEYİ (EURO), 2020-2024

DIŞ SEKTÖR

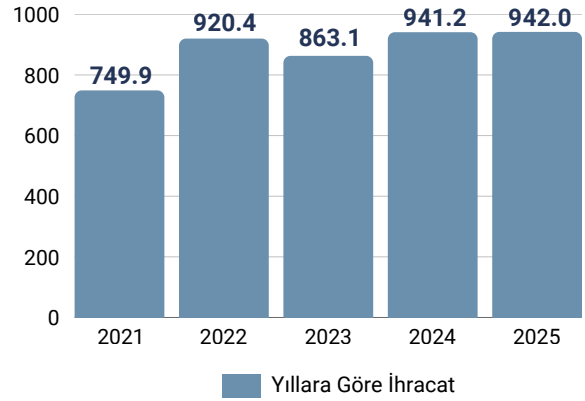
2025 yılında mal ticareti açığı, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %11,29 artarak 7,0 milyar Euro seviyesine ulaşmıştır. Bu artış, özellikle mineral ürünler, makineler ve işlenmiş gıda ürünleri başta olmak üzere ithal edilen malların miktarındaki yükselişin etkisiyle ithalatın belirgin biçimde genişlemesini yansıtmaktadır.

Buna karşılık ihracat düşük seviyede kalmış, yalnızca 942,0 milyon Euro düzeyinde gerçekleşmiş ve ithalatın sadece %13,4'ünü karşılayarak olumsuz bir ticaret dengesi ortaya çıkarmıştır.

İhracatın düşük düzeyi ve ithalata yüksek bağımlılık, ticaret dengesizliğini derinleştirmiş; bu durum, ihracat kapasitesinin artırılmasına yönelik süregelen zorlukları ortaya koyarken, ithalata olan yüksek talebin devam etmesi ise ülke ihtiyaçlarının karşılanmasında uluslararası piyasalara bağımlılığı yansıtmaktadır.

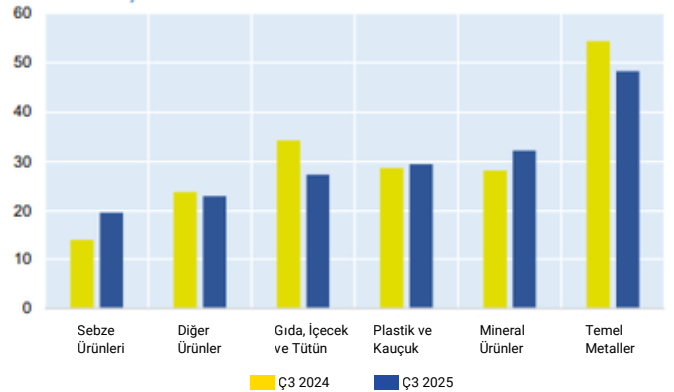
2025 yılında mal ihracatı, bir önceki yılki 941,2 milyon Euro seviyesinden 942,0 milyon Euro'ya yükselerek %0,1 oranında sınırlı bir artış kaydetmiştir.

MAL İHRACATI, MİLYON EURO

Bu artış her ne kadar sınırlı olsa da, başlıca bazı sektörlerdeki olumlu performans tarafından desteklenmiştir. Bu kapsamda baz metaller ihracatı en önemli kategori olurken, onu sırasıyla gıda, içecek ve tütün, plastik ve kauçuk ile mineral ürünler kategorileri izlemiştir.

BAŞLIKA İHRACAT KATEGORİLERİ, MİLYON EURO

Baz metallerin ardından mobilya ve diğer ürünlerin ihracatı ile meyve ve sebze ihracatı da toplam ihracattaki artışa olumlu katkı sağlamıştır. Bununla birlikte, büyüme hızının düşük kalması, ihracatın rekabet gücüne ilişkin süregelen yapısal zorluklara ve sınırlı sayıda sektöre bağımlılığa işaret etmektedir.

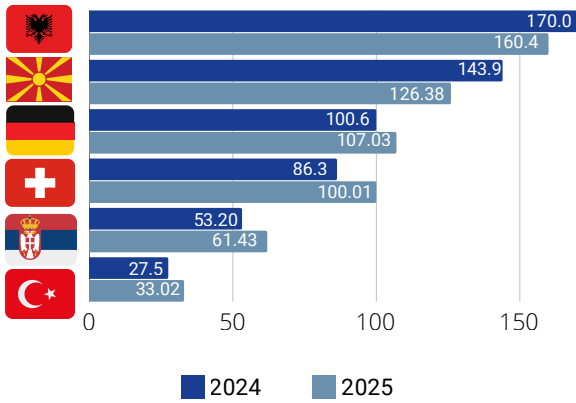
Bu çerçevede, üretim tabanının genişletilmesi ve ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesi, orta vadede dış sektörün dayanıklılığının artırılması açısından temel belirleyici unsurlar olmaya devam etmektedir.

KOSOVA TÜRKİYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSOVARO TURKE
KOSOVO TÜRKİYE CHAMBER OF COMMERCE

Coğrafi açıdan bakıldığında, Batı Balkanlar Kosova'nın uluslararası ticarete başlıca ortağı olmaya devam etmekte olup toplam ihracatın %49,5'ini oluşturmaktadır. Avrupa Birliği ülkeleri ise ihracatın %31,5'ini temsil etmektedir. Bunun yanı sıra, Kosova'nın ticaret yapısında iyileşme gözlenmiş; ihracatın coğrafi kapsamı 2024 yılı dördüncü çeyreğinde 102 ülke iken toplam 120 ülkeye genişlemiştir.

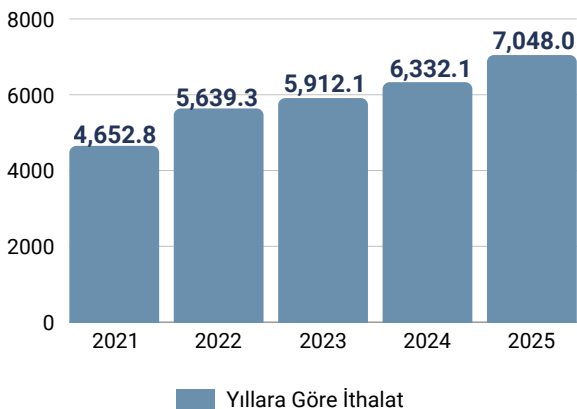
BAŞLICA İHRACAT PARTNERLERİ

2025 yılı boyunca başlıca ihracat ortakları; 160,4 Milyon Euro ile Arnavutluk, 126,3 Milyon Euro ile Kuzey Makedonya, 107,0 Milyon Euro ile Almanya, 100,1 Milyon Euro ile İsviçre ve 61,4 Milyon Euro ile Sırbistan olmuştur. Türkiye ise bu yıl toplam 33,0 Milyon Euro ihracat değeriyle Kosova'nın onuncu ihracat ortağı olarak sıralanmıştır.

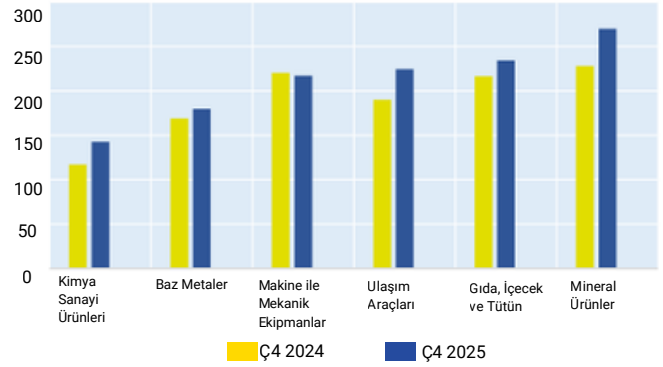
2025 yılı boyunca ithal edilen malların toplam değeri 7,0 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Bu gelişme, yıllık bazda %11,3 oranında artışa işaret etmektedir.

İTHALAT, MİLYON EURO

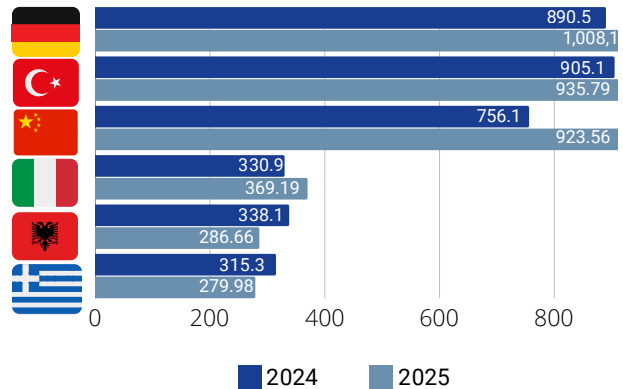
Bu artış, esas olarak iç talepteki yükseliş tarafından tetiklenmiş olup, ithal edilen malların toplam miktarında %11,3 oranında artış ile yansımıştır. Mal ithalatı; mineral ürünler, ulaşım araçları, makineler ve ev ekipmanları ile gıda ürünleri tarafından belirlenmeye devam etmektedir.

BAŞLICA İTHALAT KATEGORİLERİ, MİLYON EURO

Sonuç olarak, 2025 yılı boyunca Kosova'da mal ithalatı artış eğilimini sürdürmüş, bu durum istikrarlı iç talebi ve ekonominin dış tedariklere yüksek bağımlılığını yansıtmıştır. İthalattaki artış, ticaret dengesi üzerinde baskı oluşturarak dış sektörün ekonomik büyümeye olan net katkısını sınırlamıştır.

BAŞLICA İTHALAT PARTNERLERİ

Avrupa Birliği ülkeleri, toplam ithalatın yaklaşık %43,5'ini oluşturmaktadır. Bu kapsamda Almanya, toplam ithalatın %14,28'i ile en büyük paya sahiptir. Türkiye'den yapılan ithalat toplam ithalatın %13,35'ini temsil ederken, onu %13,18 ile Çin izlemektedir.

KOSOVA TÜRKİYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSOVARO TURKE
KOSOVO TÜRKİYE CHAMBER OF COMMERCE

Bu çerçevede, coğrafi açıdan Kosova'nın 2025 yılı ithalat yapısı, toplam ithalatın yaklaşık %43,1'ini oluşturan Avrupa Birliği ülkeleri tarafından domine edilmektedir. Bu yüksek pay, Kosova ekonomisinin Avrupa pazarıyla güçlü ticari entegrasyonunu ve AB'nin sanayi, teknoloji ve tüketim mallarının başlıca tedarikçisi olarak önemini yansıtmaktadır.

AB ülkelerini, toplam ithalatın %16,1'ini oluşturan Asya izlemekte; bu grupta Çin, işlenmiş sanayi ürünleri ve rekabetçi maliyetli tüketim mallarının tedarikinde önemli bir ortak olmayı sürdürmektedir. Diğer Avrupa ülkeleri ise toplam ithalatın yaklaşık %14,35'ine katkı sağlamakta; bu kategoride Türkiye, iki ülke arasındaki güçlü ticari ve ekonomik bağları yansıtarak başlıca kaynak konumunda yer almaktadır.

Öte yandan, CEFTA ülkeleri toplam ithalatın yaklaşık %13,85'ini temsil etmekte olup, bu paya esas olarak Arnavutluk ve Kuzey Makedonya öncülük etmektedir. Bu durum, bölgesel iş birliğinin ve Batı Balkanlar içindeki ticari değişimlerin önemini ortaya koymaktadır. Genel olarak ithalatın bu coğrafi dağılımı, Kosova'nın Avrupa ve bölgesel pazarlara açık yönelimini gösterirken, aynı zamanda dış tedariklere yapısal bağımlılığı da vurgulamaktadır. Bu yapı; yerli üretim kapasitesinin güçlendirilmesi, ticaret ortaklarının çeşitlendirilmesi ve ekonominin rekabet gücünün artırılması gerekliliğini ön plana çıkarmakta; böylece orta ve uzun vadede dış sektörün dayanıklılığının iyileştirilmesini hedeflemektedir.

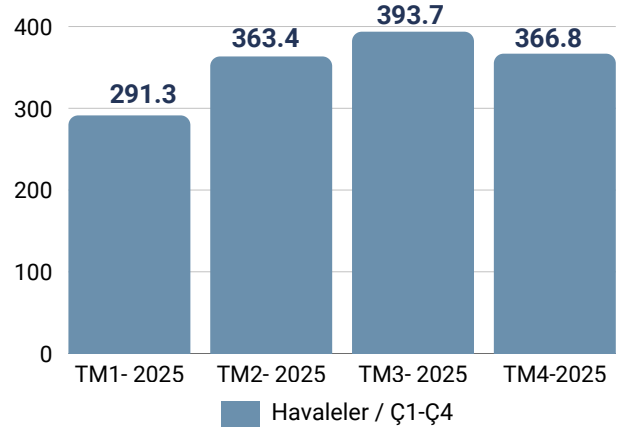
HAVALELER

Havale gelirleri (remitanslar), ülkedeki tüketimi destekleyerek Kosova ekonomisi için önemli bir kaynak oluşturmaktadır.

2025 yılı boyunca remitanslar, önceki dönemlere kıyasla daha ılımlı bir hızda olmakla birlikte, tüm çeyreklerde artış eğilimini sürdürmüştür. İlk çeyrekte remitanslar %3,6 yıllık artışla 291,3 Milyon Euro seviyesine ulaşırken, ikinci çeyrekte %4,1'lik artış hızına çıkarak 363,4 Milyon Euro'ya yükselmiştir.

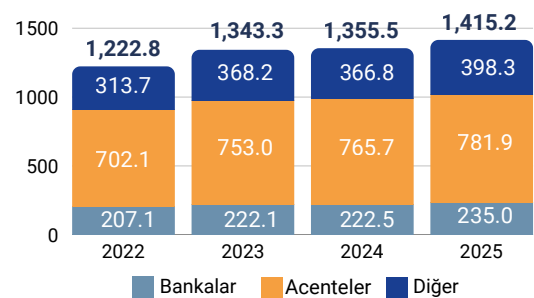
Üçüncü çeyrekte remitanslar %3,4 artışla 393,7 Milyon Euro'ya (GSYH'nin yaklaşık %12,6'sı) ulaşırken, dördüncü çeyrekte 366,8 Milyon Euro olarak kaydedilmiş ve bir önceki çeyreğe kıyasla hafif bir yavaşlamaya işaret etmiştir. Remitanslardaki artış hem resmi hem de gayriresmi kanallar tarafından desteklenmiş olmakla birlikte, resmi kanallar toplamın yaklaşık %71'i ile baskın konumunu korumuştur.

GÖÇMEN HAVALELERİ 2024, Ç1- Ç4

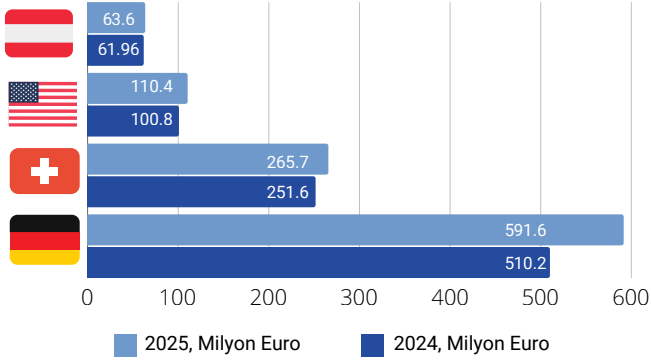

Coğrafi açıdan bakıldığında, Almanya ve İsviçre toplamın yarısından fazlasını oluşturarak remitansların başlıca kaynakları olmaya devam etmiş; bunları Amerika Birleşik Devletleri ve diğer Avrupa Birliği ülkeleri izlemiştir. Genel eğilim pozitif kalmakla birlikte, çift haneli büyüme görülen yıllara kıyasla daha düşük artış oranları, büyük ölçüde baz etkisi ve remitansların halihazırda yüksek seviyelere ulaşmış olması ile ilişkilendirilmektedir. Aynı zamanda, diasporanın bulunduğu ülkelerdeki ekonomik gelişmeler ve jeopolitik belirsizlikler, remitansların gelecekteki seyrini ve dolayısıyla ülkenin tüketim düzeyi ile makroekonomik istikrarını etkileyebilecek önemli faktörler olmaya devam etmektedir.

YILLAR İTİBARIYLA REMİTANSLAR

ÜLKELERE GÖRE HAVALELER

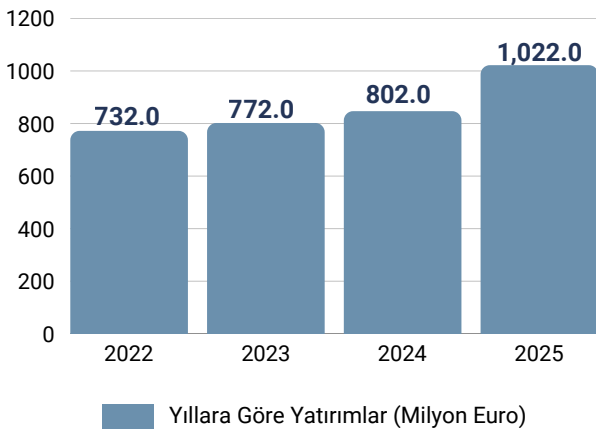

2025 yılı boyunca kaydedilen toplam remitans tutarı yaklaşık 1,4 Milyar Euro düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu remitansların en büyük bölümü %42,2 (yaklaşık 591,6 milyon euro) ile Almanya'dan gönderilirken, %18,97 (yaklaşık 265,7 milyon euro) ile İsviçre, %7,88 (yaklaşık 110,4 milyon euro) ile Amerika Birleşik Devletleri ve %4,54 (yaklaşık 63,6 milyon euro) ile Avusturya öne çıkan diğer kaynak ülkeler olmuştur.

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

2025 yılı boyunca doğrudan yabancı yatırımlar (DYY) %27 oranında belirgin bir artış göstererek 1,022 Milyar Euro seviyesine ulaşmıştır.

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Bu kayda değer artışlar, çeşitli sektörlerde gözlemlenmiştir. En yüksek artış, gayrimenkul sektöründe kaydedilmiştir; 2025 yılı boyunca yatırımlar %13,8 oranında artarak 738 milyon euro seviyesine ulaşmıştır. Söz konusu artış, başlıca gayrimenkul fiyatlarındaki yükseliş ve artan talep tarafından belirlenmiştir.

Bu çerçevede, 2025 yılı boyunca Kosova'daki doğrudan yabancı yatırımlar (DYY) çeyrekler arasında dalgalanmalar göstermekle birlikte, genel olarak gayrimenkul sektöründe yoğunlaşmayı sürdürmüştür. İlk çeyrekte yıllık bazda %8,1'lik bir düşüş kaydedilmiş; buna rağmen gayrimenkul yatırımları artış göstermiş ve toplam içinde baskın payını korumuştur. İkinci ve üçüncü çeyreklerde DYY'de kayda değer bir artış gözlenmiş; bu artış başlıca diaspora kaynaklı talep ve gayrimenkul fiyatlarındaki yükseliş tarafından desteklenirken, diğer ekonomik sektörlerin katkısı sınırlı kalmış ve yatırımlardaki çeşitlilik eksikliği ortaya koymuştur. Dördüncü çeyrekte ise DYY seviyesi, bir önceki çeyreğe kıyasla görece istikrarlı kalmıştır.

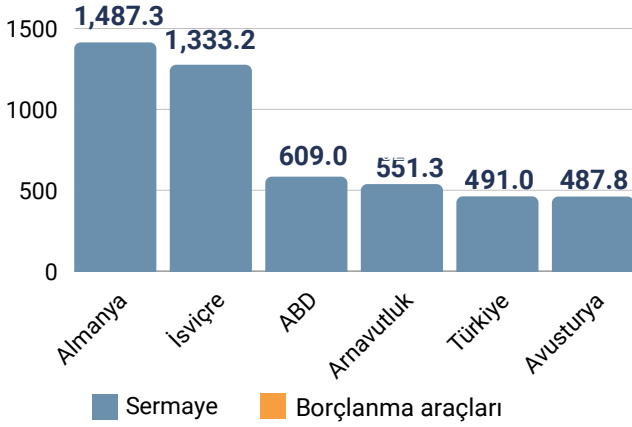
Buna paralel olarak, Kosova'da yerleşik yatırımcıların yurt dışına yönelik doğrudan yatırımları yıl boyunca belirgin artış göstermiş; bu yatırımlar ağırlıklı olarak bölge ülkelerindeki gayrimenkul sektörüne yönelmiş ve yatırım faaliyetlerinin genişlediğini ve sermaye çeşitlendirme eğilimini yansıtmıştır. Genel olarak 2025 yılı gelişmeleri, büyümenin büyük ölçüde gayrimenkul sektörüne bağımlı olduğunu göstermekte; bu durum ise sektörel çeşitlendirmenin artırılması ve yatırımların üretken ve daha yüksek katma değerli faaliyetlere yönlendirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

TOPLAM YATIRIMLAR, MİLYON EURO

2025 yılı Aralık ayı itibarıyla kümülatif doğrudan yabancı yatırımlar (DYY) 8 milyar 79 milyon euro seviyesine ulaşmış olup, bu toplam içinde gayrimenkul sektörü başlıca katkı sağlayan alan olmuştur.

ÜLKELERE GÖRE DYY, MİLYON EURO

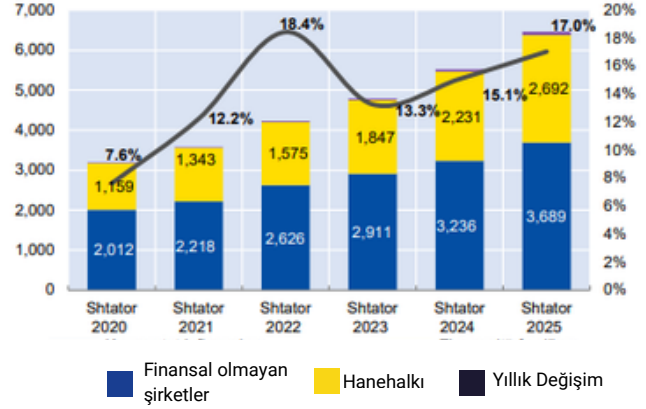
2025 yılı Aralık ayına kadar ülkelere göre kümülatif doğrudan yabancı yatırımların (DYY) en büyük pay sahipleri şu şekildedir: Almanya 1,4 milyar Euro, İsviçre 1,3 milyar Euro, Amerika Birleşik Devletleri 609,0 milyon Euro, Arnavutluk 551,3 milyon Euro, Türkiye 491,0 milyon Euro ve Avusturya 487,8 milyon Euro.

Almanya ve İsviçre kaynaklı DYY'ler ağırlıklı olarak gayrimenkul sektöründe yoğunlaşırken, Türkiye kaynaklı yatırımlar enerji, finans, hizmetler, üretim ve lojistik gibi reel sektör alanlarına yönelmekte ve ülkenin ekonomik gelişimine doğrudan katkı sağlayan yatırımlar niteliği taşımaktadır.

BANKACILIK SEKTÖRÜ

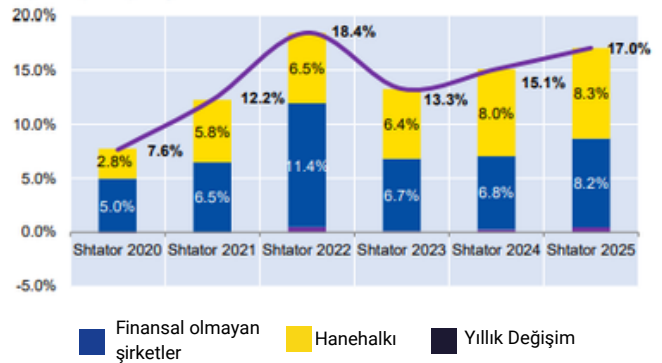
Bankacılık sektörünün varlıkları 9,14 milyar Euro'ya ulaşarak yıllık bazda %14,8 oranında hızlanan bir artış kaydetmiş; bu oran geçen yılın Eylül ayında %11,2 düzeyindeydi. Söz konusu hızlanma, sektörün temel faaliyeti olan kredi hacmindeki genişleme tarafından desteklenmiş olup, krediler toplam varlıkların %70,6'sını oluşturmaktadır. Nakit varlıklar ile Kosova Merkez Bankası (BQK) nezdindeki bakiyeler de pozitif katkı sağlayarak yıllık bazda %16,6 artmış; bu oran bir yıl önce %2,2 seviyesindeydi. Buna karşılık menkul kıymetler kategorisi yıllık bazda %10,8 artış göstermiş, ancak bu artış geçen yılın Eylül ayına kıyasla 3,4 yüzde puan daha düşük gerçekleşmiştir. Bu gelişme, yabancı menkul kıymet yatırımlarındaki artış hızının bir yıl önceki %21,2 seviyesinden %10,1'e gerilemesini yansıtmaktadır. 2025 yılı üçüncü çeyreğinde toplam kredi stoku 6,45 milyar Euro'ya ulaşarak yıllık bazda %17,0 oranında hızlanan bir büyüme kaydetmiştir. Bu gelişmeler, yılın ilk çeyreğinde yeni kredilerdeki güçlü artışı, buna karşılık ikinci ve üçüncü çeyreklerde yeni kredilerin çeyreklik bazda gerilemesini yansıtmaktadır.

TOPLAM KREDİ STOĞU, YILLIK DEĞİŞİM

2025 yılı üçüncü çeyreğine ilişkin Banka Kredilendirme Anketi sonuçlarına göre, bir önceki çeyrekte olduğu gibi kredi büyüme hızındaki yavaşlama, diğer unsurların yanı sıra hem hanehalkı hem de finansal olmayan şirketler için kredi arzının sıkılaşmasını yansıtmaktadır. Daha somut olarak, kredi arzı genel itibarıyla hanehalkı için konut kredileri ile bireysel/tüketici kredileri dahil olmak üzere belirli ölçüde sıkılaşmıştır. İşletmeler açısından ise sıkılaşma, özellikle büyük ölçekli işletmeler segmentinde daha belirgin olmuştur. Koşul ve standartlar çerçevesinde, her iki segment için faiz oranlarında ve ortalama kredi büyüklüğünde sıkılaşma rapor edilirken; hanehalkı segmentinde ayrıca vade koşullarında da sıkılaşma bildirilmiştir. Kredi arzındaki bu sıkılaşmayı belirleyen başlıca faktörler; bankaların risk toleransındaki azalma, toplam finansmana erişim koşulları, bankaların kapasite kısıtları ve yerel ekonomik görünüme ilişkin algılar olmuştur.

TOPLAM KREDİLERİN BÜYÜMESİNE SAĞLANAN KATKI PAYI %

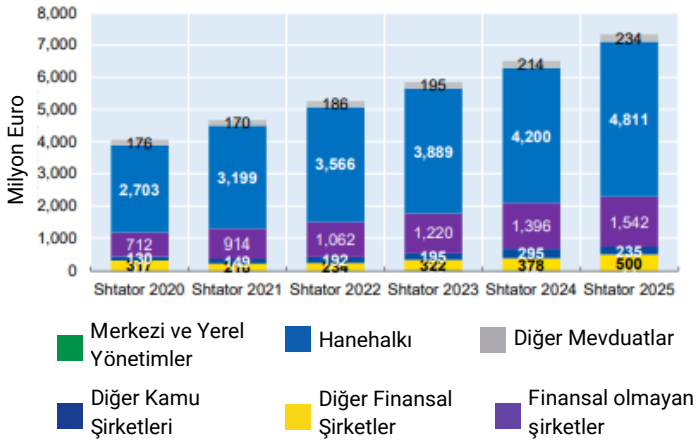

Portföy verileri, toplam kredilerdeki yıllık artışın iki ana segment olan finansal olmayan şirketler ve hanehalkı tarafından neredeyse eşit ölçüde desteklendiğini göstermektedir.

Finansal olmayan şirketlere (KJF) yönelik krediler, toplam kredi yapısı içinde %57,2 pay ile baskın konumunu sürdürmektedir. Bununla birlikte, son beş yılda bu pay hanehalkı segmenti lehine kademeli olarak azalmış, bu durum piyasanın bireylere ve gayrimenkule yönelik kredi genişlemesine yöneldiğini yansıtmıştır.

Kredi faaliyetlerindeki genişleme, aynı zamanda yeni kredi kullananların sayısındaki hızlanan artış ile de kendini göstermektedir.

TOPLAM MEVDUAT STOĞU

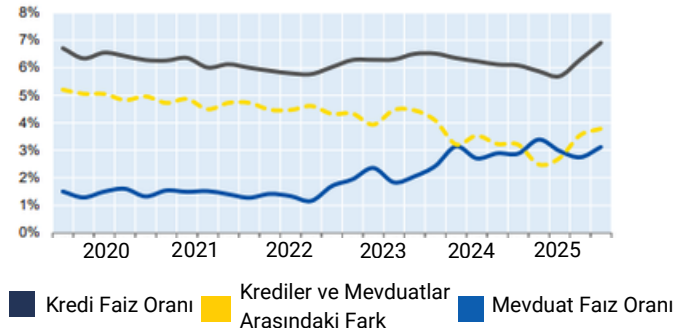
2025 yılı üçüncü çeyreği sonunda bankacılık sektöründeki toplam mevduat stoku 7,34 milyar Euro'ya ulaşmış ve yıllık bazda %11,2'den %12,8'e hızlanan bir artış kaydetmiştir. Çeyreklik karşılaştırmada ise mevduatlar %6,4 oranında artmıştır. Mevduatlardaki çeyreklik büyüme dinamiği, yılın ikinci yarısına özgü mevsimsel eğilimlerle uyumlu olup, tarihsel olarak bu dönemde belirgin mevduat artışları gözlenmektedir.

Hanehalkı mevduatları, hem hızlanan artış temposu hem de toplam mevduatlar içindeki %65,5'lik yüksek payı sayesinde toplam mevduat stokundaki büyümenin başlıca belirleyicisi olmayı sürdürmüştür. Eylül 2025 itibarıyla hanehalkı mevduat stoku 4,81 milyar Euro'ya ulaşmış ve yıllık bazda %8,0'den %14,5'e yükselen bir artış kaydetmiştir.

Buna karşılık, finansal olmayan şirketlerin mevduatları 1,54 milyar Euro seviyesine ulaşmış ve yıllık artış hızı %10,4 ile yavaşlama eğilimi göstermiştir.

Finansal şirketlerin mevduatları, bir önceki yılın Eylül ayına kıyasla bu yıl %32,3 oranında hızlanan bir artış kaydetmiş; söz konusu oran Eylül 2024'te %17,4 düzeyindeydi. Buna karşılık, kamu şirketlerinin mevduatları, bir yıl önceki %51,6'lık artışın ardından %20,4 oranında yıllık düşüş göstermiştir. Kamu şirketlerine ait mevduatlardaki bu gerileme, başta enerji sektörü olmak üzere büyük mevduat sahiplerinin davranışlarından ve elektrik ithalatındaki artıştan kaynaklanmıştır. Eylül 2025 itibarıyla mevduatlar, bankacılık sektörünün toplam yükümlülükleri ve özkaynaklarının %80,3'ünü oluşturmuş; bu oran, esas olarak ticari bankaların bilanço payındaki artış, öz kaynaklar ve ikincil borçlanma kalemlerindeki yükselişin etkisiyle yıllık bazda 1,4 yüzde puan azalmıştır.

KREDİ VE MEVDUAT FAİZ ORANLARI

Eylül 2025 itibarıyla kredi faiz oranı %6,3 olan Haziran 2025 seviyesinden %6,9'a yükselmiş; bu durum geçen yılın Eylül ayına kıyasla 0,8 yüzde puanlık artışa işaret etmiştir. Buna karşılık mevduat faiz oranı, Haziran 2025'teki %2,7 ve önceki yılın Eylül ayındaki %2,9 seviyelerinden %3,1'e ulaşmıştır.

Kredi faiz oranındaki artışın mevduat faiz oranına kıyasla daha yüksek gerçekleşmesi sonucunda, kredi-mevduat faiz farkı 3,8 yüzde puana yükselmiş; bu fark bir önceki çeyreğe göre 0,2 yüzde puan, Eylül 2024'e kıyasla ise 0,6 yüzde puan artmıştır. Bu gelişme, bankacılık sektöründe finansman koşullarının görece sıkılaştığını yansıtmaktadır.

Aynı zamanda faiz farkındaki artış, kredi talebinin yavaşlamasına ve kısa vadede ekonomik faaliyetin ılımlılaşmasına neden olabilecek bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

2026 YILINA İLİŞKİN EKONOMİK GÖRÜNÜM

Kosova ekonomisinin 2026 yılına ilişkin görünümünün, esas olarak iç talep, yatırımlar ve yurt dışından gelen istikrarlı finansal akımlar tarafından desteklenen ılımlı ekonomik büyümenin devamı ile karakterize edilmesi; bununla birlikte uluslararası ekonomik ortamda yaşanan gelişmeler ve içsel yapısal zorluklar tarafından koşullanması beklenmektedir. Yerel ve uluslararası kurumların tahminleri, reel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) büyümesinin yaklaşık %3-4 aralığında kalacağını; bunun da görece makroekonomik istikrarı ve küresel belirsizliklere karşı dayanıklılığı yansıttığını göstermektedir.

Özel tüketimin, diaspora remitanları, gelirlerdeki kademeli artış ve iş gücü piyasasındaki görece istikrarın desteğiyle 2026 yılında da ekonomik büyümenin başlıca itici güçlerinden biri olmaya devam etmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, daha sıkı finansal koşullar, faiz oranlarının seviyesi ve kalıcı enflasyonist baskılar, tüketim artış hızının ılımlılaşmasına yol açabilir. Bu çerçevede, enflasyon dinamikleri ve para politikası gelişmeleri, toplam talebin seyrini belirleyen temel unsurlar olmaya devam edecektir.

Yatırımların da ekonomik faaliyete olumlu katkı sağlamayı sürdürmesi; özellikle inşaat, altyapı ve gayrimenkul sektörlerinde, diaspora ve özel sektör kaynaklı talebin yüksek seyretmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, yatırımların görece düşük katma değerli sektörlerde yoğunlaşması, uzun vadeli kalkınma açısından önemli bir zorluk olmaya devam etmekte; bu durum imalat sanayii, teknoloji ve ihracat odaklı sektörlerle yönelimin artırılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, iş ortamının iyileştirilmesi ve hukukun üstünlüğünün güçlendirilmesi, doğrudan yabancı yatırımların çekilmesi ve çeşitlendirilmesi açısından kritik önem taşımaktadır.

Dış sektörün ise, ithalata yapısal bağımlılık ve sınırlı yerli üretim tabanı nedeniyle görece yüksek ticaret açığı ile karakterize edilmeye devam etmesi beklenmektedir. Hizmet ihracatı ve bazı mal gruplarının olumlu performansını koruması beklenmekle birlikte, iç talebe bağlı ithalat artışı, dış sektörün ekonomik büyümeye olan net katkısını sınırlamaya devam edebilir. Bu nedenle, ekonominin rekabet gücünün artırılması ve ihracat yapısının çeşitlendirilmesi, makroekonomik sürdürülebilirlik açısından temel öncelikler olmaya devam etmektedir.

Remitanların, 2026 yılında da tüketimi, inşaat sektörünü ve hizmetleri destekleyerek ekonomi üzerinde dengeleyici bir rol oynaması beklenmektedir. Bununla birlikte, artış hızlarının geçmiş dönemlere kıyasla daha ılımlı kalabileceği; özellikle Avrupa Birliği başta olmak üzere diasporanın bulunduğu ülkelerdeki ekonomik gelişmelerin, remitanların seyrini belirleyen temel unsur olmaya devam edeceği değerlendirilmektedir.

Mali ve finansal açıdan, bankacılık sektörünün istikrarı, bankaların güçlü sermaye yapısı ve kamu borcunun görece düşük seviyesi, makroekonomik istikrarı desteklemeyi sürdürecektir. Bununla birlikte, daha sıkı kredi koşulları ve yüksek faiz oranları, kısa vadede yatırım faaliyetlerini ve toplam talebi sınırlandırabilir. Genel olarak, Kosova ekonomisine ilişkin 2026 yılı beklentileri olumlu kalmakla birlikte; dış ekonomik ortamdan kaynaklanan riskler, jeopolitik gerilimler ve içsel yapısal kısıtlar ile birlikte değerlendirilmektedir. Makroekonomik istikrarın korunması, verimliliğin artırılması, rekabet gücünün güçlendirilmesi ve yapısal reformların hızlandırılması, Kosova ekonomisinde sürdürülebilir, kapsayıcı ve uzun vadeli büyümenin sağlanmasında belirleyici unsurlar olacaktır.

KOSOVA TÜRKiYE TİCARET ODASI
ODA TREGTARE KOSOVARO TURKE
KOSOVO TÜRKiYE CHAMBER OF COMMERCE